

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Turcu Gheorghe, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Turcu Gheorghe, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxxx, s. xxxxx și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.09.2019 - 23.10.2019 (prima instanță);
2. 09.12.2020 - 09.03.2021 (instanța de apel);
3. 12.05.2021 – 04.08.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 23 octombrie 2019, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Turcu Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 171 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa de 1 an 8 luni închisoare;
- art. 172 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa de 1 an 8 luni închisoare;
- art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, la pedeapsa de 4 ani închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la pedeapsa de 1 an închisoare;
- art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, la pedeapsa de 3 ani 4 luni

închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1), pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Turcu Gheorghe i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu executarea în centrul de detenție pentru minori și tineri.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea din contul părții civilmente responsabile xxxxx xxx în beneficiul părții vătămate xxxxxx, suma de 2928,30 lei, ce reprezintă contravaloarea bunurilor sustrase.

De asemenea, a fost dispusă încasarea de la partea civilmente responsabilă xxxxxx xxx în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 13984 lei.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Turcu Gheorghe, la data de 17.04.2019, în intervalul de timp dintre orele 14:00 - 15:00, aflându-se în casa de locuit a lui xxxx, situată în s. xxxxx, r-l xxxx, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, pentru a-i înfrânge rezistența a maltratat-o pe aceasta aplicându-i multiple lovituri peste cap și restul suprafeței corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201909P0142 din 22.04.2019 leziuni corporale ușoare exprimate prin: fractura osului zigomatic pe stânga, fractura apexului piramidei nazale fără deplasare, contuzii multiple a țesuturilor moi, manifestate prin multiple echimoze în regiunea feței, corpului membrelor superioare și inferioare, excoriații în regiunea coatelor bilateral și genunchiului stâng, hemoragie în sclera ochiului drept, edem posttraumatic al țesuturilor moi, a feței pe dreapta, acționând în privința ei fizic și psihic, fapt exprimat prin amenințarea aplicării unei violențe și mai periculoase celei deja realizate, urmare cărui fapt contrar voinței acesteia a întreținut un raport sexual forțat.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Turcu Gheorghe în baza art. 171 alin. (1) Cod penal - violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința.

Tot el, pe 17.04.2019, în intervalul de timp dintre orele 14:00 - 15:00, aflându-se în casa de locuit a lui xxxxx, situată în s. xxxxx, r-l xxxxxx, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, pentru a-i înfrânge rezistența a maltratat-o pe aceasta aplicându-i multiple lovituri peste cap și restul suprafeței corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201909P0142 din 22.04.2019 leziuni corporale ușoare, exprimate prin: fractura osului zigomatic pe stânga, fractura apexului piramidei nazale fără deplasare, contuzii multiple a țesuturilor moi, manifestate prin multiple echimoze în regiunea feței, corpului membrelor superioare și inferioare, excoriații în regiunea coatelor bilateral și genunchiului stâng, hemoragie în sclera ochiului drept, edem posttraumatic al țesuturilor moi, a feței pe dreapta, acționând în privința ei fizic și psihic, fapt exprimat prin amenințarea aplicării unei violențe și mai periculoase celei deja realizate, urmare cărui fapt, contrar voinței acesteia a comis acțiuni violente cu caracter sexual în formă perversă.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Turcu Gheorghe în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei, ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința.

Tot, Turcu Gheorghe, la data de 17.04.2019, aproximativ la ora 15:00, aflându-se în casa de locuit a lui xxxxx, situată în s. xxxx, r-l xxxxxx, după comiterea infracțiunilor de viol și acțiunilor violente cu caracter sexual, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, folosindu-se de faptul, că nu este observat de către nimeni, a sustras pe ascuns un telefon mobil de model „Nokia 1280” în valoare de 500 lei, un telefon mobil de model „Nokia 100” în valoare de 500 lei, un telefon mobil de model „Siemens A62” în valoare de 500 lei, un inel din aur în valoarea de 1362 lei, o pereche de cercei din aur în valoare de 1566,30 lei, cauzându-i astfel părții vătămate xxxxx xxxx un prejudiciu material în proporții considerabile în suma totală de 4 428,30 lei.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Turcu Gheorghe în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, Turcu Gheorghe împreună cu o altă persoană în privința căreia cauze penală a fost disjunsă, în timpul zilei de 25.06.2019, aflându-se în s. xxxxx, r-l xxxxx, întocmind un plan criminal de a obține bunuri materiale prin metode ilegale și social periculoase, intenționând să-l realizeze, au convenit să comită un atac tâlhăresc și anume asupra lui xxxxxx, a.n. 04.01.1928, care este domiciliată de asemenea în s. xxxx, r-l xxxxx, fiind o bătrână solitară, lipsită de protecție, unde știa cu certitudine, că aceasta pe timp de noapte este de una singură și careva terțe persoane cu ea nu locuiesc. Continuându-și acțiunile criminale din timp organizate și planificate, la 25.06.2019, aproximativ în intervalul de timp de la 22:00- 23:00, Turcu Gheorghe și o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, ajungând la locuința lui xxxxx, și fiind înarmați în prealabil cu un cuțit, acționând cinic și cu cruzime, înțelegând cu certitudine gradul pericolului prezentat, au atacat-o pe partea vătămată, immobilizând-o cu o pernă peste față, astfel încercând să o sufocă periodic, acțiuni îndreptate spre a genera simțul acut de frică, aplicându-i concomitent multiple lovituri cu pumnii peste toată suprafața corpului, aplicând înțepături cu cuțitul pregătit, asupra mâinilor și altor părți ale corpului ei, acțiuni îndreptate pentru ca aceasta să sesizeze și să conceapă pericolul direct emitent asupra sa, astfel, cauzându-i victimei leziuni corporale exprimate prin multiple echimoze în regiunea feței, membrilor superioare bilateral și coapsei drepte, o plagă tăiată, superficială, în regiunea mâinii propriu zise pe dreapta, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui obiect tăietor, care au produs asupra sănătății fizice o vătămare neînsemnată și a prejudiciat esențial starea psiho-emoțională a victimei. În continuare Turcu Gheorghe și persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă, atingându-și scopul propus de a immobiliza și a înlătura obstacolul la comiterea faptei planificate, dat fiind faptul, că urmare a acțiunilor descrise supra și chinurilor îndelungate, partea vătămată xxxxxx și-a pierdut cunoștința, după ce au găsit și

sustras bani în numerar în sumă totală de 10000 lei, cauzându-i prin acțiunile sale intenționate victimei o pagubă materială în proporții considerabile.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Turcu Gheorghe în baza art. 188 alin. (2), lit. b), d), e), f) Cod penal, după indicii calificativi - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțite de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrunderea în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, la 25.06.2019, între orele 22:00-23:00, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, fiind la domiciliul lui xxxxx, care este amplasat în sat. xxxxxx, r-l xxxxx, unde persoana în privința căreia s-a disjuns cauza a constrâns-o fizic pe partea vătămată, înlăturând piedica esențială care ar putea să-l încurce la realizarea intenției sale să-și satisfacă poftele sexuale în formă perversă, victima fiind ținută ținută la pat cu o pernă peste față, totodată immobilizându-i puternic mâinile, astfel înlăturând obstacolul de către complicele său, urmare cărui fapt el și-a atins scopul propus și a săvârșit asupra lui xxxxxx, acțiuni violente cu caracter sexual în formă perversă.

Prima instanță a calificat acțiunile lui Turcu Gheorghe în baza art. 172 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi - satisfacerea poftii sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, comisă de două persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către inculpatul Turcu Gheorghe, care a solicitat repunerea în termen a acestuia, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că avocatul i-a comunicat că va ataca cu apel sentința, dar acesta nu a depus apel, motiv din care a depus el personal apel, din considerentul că i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, a fost respins apelul declarat ca fiind depus peste termen.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că sentința primei instanțe a fost expediată inculpatului Turcu Gheorghe la data de 09 decembrie 2019 (potrivit dispoziției de executare, anexată la dosarul penal, vol. II).

Totodată, instanța de apel a notat că deși inculpatul Turcu Gheorghe a luat cunoștință cu sentința enunțată mai sus, la data de 09 decembrie 2019, ultimul a depus apelul doar la data de 06 noiembrie 2020, solicitând repunerea în termen, dar fără a argumenta această cerere.

Astfel, instanța de apel a conchis că a fost încălcat termenul prevăzut la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, iar potrivit prevederilor art. 403 alin. (1), art.

404 alin. (1) Cod de procedură penală, care expres indică la imposibilitatea declarării apelului mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, ceea ce face imposibilă și repunerea în termen a apelului declarat de inculpatul Turcu Gheorghe care a depus apel la data de 06 noiembrie 2020, astfel, curgerea termenului de contestare are loc din data de 09 decembrie 2019, iar inculpatul nu și-a exercitat dreptul legal de atac a actului de dispoziție a instanței de judecată în termenul prevăzut de lege.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Turcu Gheorghe, care fără a indica nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redus termenul de pedeapsă stabilit.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- a primit sentința la 09.12.2019, iar apelul l-a declarat la 06.11.2020, solicitând repunerea în termen a acestuia, din motiv că era minor și nu a avut un avocat pe bază de contract, astfel nu a înțeles corect procedura de atac;
- instanța de apel a studiat superficial motivele invocate.

5. La recursul ordinar declarat, în temeiul art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, motivând că instanța de apel a menținut soluția adoptată de prima instanță pe motiv că inculpatul a depus peste termen cererea de apel și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 420 alin. (4), 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept, de casare a hotărârii contestate în prezenta cauză penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul deși nu indică nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu motivarea instanței de apel privind respingerea apelului ca fiind declarat peste termen, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Cu referire la criticile recurentului reflectate în pct. 4 a prezentei decizii, precum că: "*a primit sentința la 09.12.2019, iar apelul l-a declarat la 06.11.2020, solicitând repunerea în termen a acestuia, din motiv că era minor și nu a avut un avocat pe bază de contract, astfel nu a înțeles corect procedura de atac, instanța de apel a studiat superficial motivele invocate,*" Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate, și reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or potrivit materialelor cauzei, rezultă că în ședința de judecată din 23 octombrie 2019, când a fost pronunțată sentința primei instanțe, inculpatul a fost prezent, fiind asistat de avocatul Buga Vladimir, reprezentantul său legal și de pedagog, acestora li s-a explicat termenul și modul de atac a sentinței, iar copia sentinței a fost înmănată atât inculpatului la 09 decembrie 2019 (f.d. 208, vol. II), cât și reprezentantului său legal (f.d. 182, vol. II).

Astfel, Colegiul penal consideră corectă concluzia instanței de apel, că deși inculpatul a luat cunoștință cu sentința primei instanțe la 09 decembrie 2019, acesta a depus apelul doar la 06 noiembrie 2020, solicitând repunerea în termen, fără a invoca careva argumente întemeiate la acest aspect.

Mai mult, Colegiul penal reține că soluția instanței de apel corespunde jurisprudenței CtEDO, care în hotărârea pronunțată în cauza Bodi vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Totodată, Colegiul penal atestă că instanța de apel a examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale și în virtutea corectitudinii motivării din decizia instanței de apel și pentru a evita repetări inutile, aceasta se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de

Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Turcu Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Turcu Gheorghe**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena